ISSN 1452-5879

ТОП НОВОСТИ

Информативне новине Новосадске топлане
Број 24 / јул 2015.

У корак са Европом
ПОТПИСАН УГОВОР О ИЗГРАДЊИ КОГЕНЕРАЦИОНОГ ПОСТРОЈЕЊА НА ТОПЛАНИ „ЗАПАД“

Могућ завршетак радова и пре одређеног рока
ОБИЛАЗАК РАДОВА НА РЕКОНСТРУКЦИЈИ ВРЕЛОВОДНЕ МРЕЖЕ

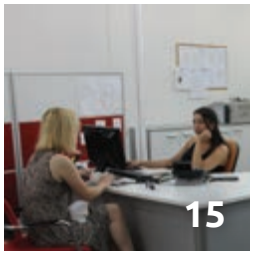

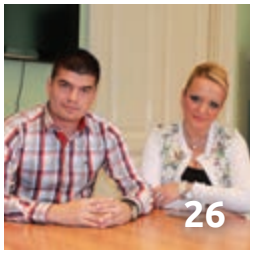

САДРЖАЈ:

3 Протекла грејна сезона једна од најуспешнијих

6 Реконструкције и изградња вреловодне мреже у 2015. години

8 Обилазак радова на реконструкцији вреловодне мреже

9 Предавања након завршетка грејне сезоне

11 Новосадска топлана овогодишњи добитник две престижне награде

12 Потписан Уговор о изградњи когенерационог постројења на Топлани „Запад“

15 Топлански Google за све и свакога

16 Сусрети топлана Србије – Златибор 2015.

17 Корацима до највиших врхова планина

20 Назови друштвене мреже

22 Мотивација – битан психолошки фактор у пословању

25 „Тако близу, а тако далеко...“

26 Почети и завршити радни дан са осмехом

29 Радијатор од ливеног гвожђа – почетак топле ере

Оснивач и издавач:
ЈКП „Новосадска топлана“
Владимира Николића 1, Нови Сад

Директор
Добросав Арсовић

Главни и одговорни уредник
Татјана Савић Шикопарија

Заменик главног и одговорног уредника
Виолета Петровић Тасић

Лектура и коректура
Виолета Петровић Тасић

Телефони
Централа: 021/4881-101
Центар за односе с јавношћу: 021/4881-291
E-mail: toplana@nstoplana.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
658 (497.113) (085.3)
ТОП новости : информативне новине Новосадске топлане
/ уредник Татјана Савић Шикопарија. - 2006. бр. 1 (јул) -
. - Нови Сад : ЈКП Новосадска топлана, 2006-. - 30 cm

Тромесечно
ISSN 1452-5879

COBISS.SR-ID 214548999

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
НОВОСАДСКА ТОПЛАНА

ПРОТЕКЛА ГРЕЈНА СЕЗОНА ЈЕДНА ОД НАЈУСПЕШНИЈИХ

Руководиоци одељења у Сектору за производњу и дистрибуцију топлотне енергије оценили последњу грејну сезону највишом оценом

Александра Лукић, руководилац Одељења за производњу топлотне енергије

ЈКП „Новосадска топлана" је у грејној сезони 2014/2015. потрошило укупно 97.797.243 Sm^3 природног гаса и преузело од „Термоелектране-топлане Нови Сад" 78.915 MWh топлотне енергије. Специфични утрошак гаса за грејну сезону је 1557,5 $Sm^3/°S$. Остварена производња топлотне енергије на шест топлана је била 777.347 MWh, а однос између остварене и планиране производње 80%. Ако сагледамо осим бројки и све остале факторе, прва жена топлана Александра Лукић, која руководи топлотним изворима, каже да је веома задовољна последњом грејном сезоном.

- По мом личном виђењу, протекла грејна сезона је једна од најуспешнијих у претходних десетак година у Новосадској топлани. Континуитет испоруке топлотне енергије са топлотних извора ниједном није био угрожен на начин да то осете наши потрошачи и сви проблеми који су се јављали решавани су тако да се то није одразило на испоруку топлотне енергије. Ту пре свега морам да похвалим све пословође и запослене на топлотним изворима који су показали висок ниво ангажованости, свести и знања у претходних неколико година, а посебно у последњој грејној сезони. Ја ћу се сигурно сећати да су ме само једном будили у току ноћи и то је било због пуштања новог котла у погон. То значи да су, практично, све проблеме који су се јављали у току ноћи руковаоци и пословође решавали сами. Изузетно сам задовољна како је протекла грејна сезона, а то уосталом показују и параметри, објашњава за *Топ новости* Александра Лукић.

Шта је највише утицало на такве разултате? Подмлађен колектив на топланама и нова енергија која је дошла са млађим радницима, улагање у едукацију радника или унапређење техничког система?

- Чини ми се да је подмлађивање колектива на топлотним изворима, на које сам поносна, довело до тога да имамо младе људе који су жељни да раде, који су амбициозни, који желе да уче и да то што су научили примењују и показују својим примером у току рада. Радили смо доста на обукама везаним за саму производњу, за хидраулику система, за рад са гасним рампама и тако даље. И мислим да је и то дало доста

Грејна сезона 2014/2015.

ефеката. Били су некако сигурнији у себе и због тога су и све проблеме решавали успешно. А техника и систем рада у Новосадској топлани се свакога дана унапређују и наравно да је и то један од разлога што имамо све мање и мање проблема у производњи топлотне енергије.

У току сезоне је пуштен у рад и нови котао на Топлани „Север“.

- У току грејне сезоне, тачније 29. децембра 2014. године, у погон је пуштен котао, од 58 MW, на Топлани „Север“ који је финансиран из KfW кредита. То је котао са изузетно великим степеном искоришћења, доказано преко 97%, док је степен искоришћења старог постројења износио око 90%. Наравно, приликом пуштања у рад котла, као уосталом и када било шта ново пуштате у погон, било је „порођајних мука“, али су све успешно решене. Осим што је нови котао подигао степен искоришћења на Топлани „Север“, омогућио је и да се подела конзума према топлотним изворима уједначи. Резултат тога је побољшана испорука топлотне енергије на топланама „Исток“ и „Југ“, са којих је део конзума пребачен на Топлану „Север“. То је некада рађено само кад смо повезани са ТЕ-ТО, а сада Топлана „Север“ може самостално да носи целокупни конзум.

Да ли су радници на Северу сада у предности?

- Ја бих рекла да су руковаоци на Северу сада у бољој позицији и у сезони и ван сезоне. Имају ново циркулационо постројење, ново котловско постројење, па је и обим ремонта на Северу нешто мањи него на другим топланама. Током саме грејне сезоне, лакше се рукује новом опремом и имају мање кварова, јер се ново мање квари од старог. Добре ефекте ће поготово да осете од следеће сезоне када све то легне на своје.

У току је ремонт на топланама и радови на Топлани „Исток“. Да ли све иде по плану?

- Одмах по завршетку грејне сезоне смо кренули у ремонт. Посебно бих желела да истакнем ангажованост запослених на Топлани „Исток“, који су уз помоћ колега са осталих топлана одмах по завршетку грејне сезоне кренули у демонтажу опреме Топлане “Исток“, која се реконструише и са које се избацује комплетно циркулационо постројење, а све се финансира такође из KfW кредита. Самостално су демонтирали део опреме која нам је потребна као резервни део на осталим топланама и све то одрадили ударнички. Изузетно сам поносна на њих. Поред тога, извођач којег смо добили за радове на Топлани „Исток“ је врло савесно приступио послу, тако да очекујем да ћемо у септембру све пустити на време.

По осталим топланама ремонт је редован и немамо већих проблема. Због годишњих одмора планирамо да 90% ремонта одрадимо до почетка јула месеца. После тога идемо на годишњи одмор, а дотеривање и финиш ремонта се очекује крајем августа.

БРОЈКЕ

Грејна сезона 2014/2015. почела је 12. октобра 2014. године, а завршена је 22. априла 2015. године, тако да је укупно трајала 182 дана. У току сезоне било је 14 дана са средњом дневном температуром испод нуле. Најхладнији дан је био 31. децембар са средњом дневном температуром од -12,7 °C, а најнижа температура је, такође, измерена у последњем дану 2014. године у 7 сати ујутро и износила је -15,8 °C.

Ненад Крагуљац, руководилац Одељења за дистрибуцију топлотне енергије

У грејној сезони 2014/2015. у Одељењу за дистрибуцију топлотне енергије монтери су имали 5.959 интервенција, електричари 802 интервенције, док је број уписаних рекламација 5.887. Забележено је 66 хаварија и тај број је мало повећан у односу на претходну сезону, али је губитак воде, од 100.139 метара кубних, мањи него у претходној сезони, што значи да су на време санирање све хаварије и да су интензивно тражена места цурења. Крајњи утисак руководиоца Дистрибуције је да је иза њих још једна одлична грејна сезона.

- Кад бих поредио последњу грејну сезону са претходним сезонама, као што и упоређујемо сваке

године, она је за нијансу боља од претходне. С обзиром на то да смо ми у Дистрибуцији имали невероватно добру претходну грејну сезону 2013/2014, било је тешко очекивати да ће ова бити пуно боља од ње, али за нијансу смо ипак бољи. Немамо мањи број хаварија, али имамо смањен губитак хемијски припремљене топле потрошне воде на дистрибуцији, што је добро. И ове године смо, на крају сезоне, дали план Инвестицијама за реконструкције, па ако ураде све што је тражено, односно ако не буду ограничени временским роковима, можемо очекивати још боље параметре следеће сезоне. У овој сезони, на самом крају, видело се да имамо озбиљне проблеме са цурењем воде на конзумном подручју Топлане „Запад". Све остале топлане нису имале проблеме са губитком, осим Топлане „Запад", где смо имали повећан губитак у односу на прошлу годину. То се, заправо, дешава због тога што тамо није улагано у реконструкције и једино што је реконструисано на том подручју је Булевар кнеза Милоша и Улица Сељачких буна. А с обзиром на то да Топлана „Запад" покрива највећи део конзума Новосадске топлане, то је велико подручје, каже Ненад Крагуљац.

Да ли због тога није смањен број хаварија?

- Није само због тога. Ми смо пооштрили и мере за хаварије. Некада се нисмо обазирали толико на мањи губитак на мрежи, јер смо имали знатно веће проблеме у другим деловима града. Али сада све радимо детаљно и кад мало цурка на мрежи. Пооштравамо критеријуме и све дижемо на виши ниво. Зато имамо мало већи број хаварија, али мањи губитак воде.

На топланама су посебно похваљени запослени и подмлађивање колектива. Да ли сте Ви задовољни делом колектива који ради у Вашем одељењу?

- Да, задовољан сам. Што се тиче подмлађивања, ми у Дистрибуцији имамо пуно младих помоћника монтера који показују велико интересовање за рад, те немамо разлога да се бојимо за неке наредне периоде, јер од њих сутра може да буде веома добар и квалитетан монтер. Знатно су и млађи и сигурно ће имати много више елана него неко ко је ту већ више од тридесет година. Значи, када старији радници буду ишли у пензију, имамо адекватне замене на тим местима.

Приоритет приоритета

- Једна од најбитнијих ствари која треба да је на првом месту јесте улагање у мрежу, јер без тога можемо на терену да радимо шта год хоћемо, али кад стара цев пукне, ми је поправимо и санирамо, па она поново пукне и тако у круг док се не замени. Међутим, руководство је видело да је то приоритет приоритета, па је прошле године урађен, а ове године се такође ради велики број реконструкција. Зато ће наредна грејна сезона бити још боља, каже Ненад Крагуљац за *Топ новости*.

Осим тога, да би све функционисало добро, веома је битна и обука радника и њихово стручно усавршавање и на крају да се зна шта је чији посао. У Дистрибуцији људи тачно знају шта ко треба да ради у ком моменту. То је тачно дефинисано, и кад се деси хаварија, одржимо састанак, договарамо се и организујемо одмах све да бисмо што брже реаговали и да би губитак био што мањи. Тако смо организовани за сваку хаварију. Све је сведено на минималан рок за извођење радова.

Колико је пуштање новог котла на Северу у току сезоне утицало на Дистрибуцију?

- То је значајно утицало и на Дистрибуцију зато што смо претходних година имали увек потребу за мењањем конзумног подручја Севера. Људи на терену су имали пуно више посла због константног превезивања на ТЕ-ТО или скидања са ТЕ-ТО, јер у моменту када радимо спрегнуто са ТЕ-ТО, имали смо такозвани велики Север, а у моменту када радимо без ТЕ-ТО, превезивали смо се на такозвани мали Север. Сада са улагањем у котлове и циркулационо постројење добили смо знатно већи капацитет Топлане „Север", односно конзумно подручје које је иначе планирано за Север. Значајно је помогло, и надам се да ће и реконструкција на Топлани „Исток" значајно да помогне дистрибуционој мрежи на том конзуму.

У току су припреме за следећу сезону. Да ли све иде по плану?

- Завршили смо испитивање топловода, урадили хаварије које смо нашли и губитак свели на минимум. Радимо и реконструкције шахтова. То подразумева фарбање цеви, замену и подмазивање вентила и чишћење шахтова. Када се вратимо са годишњих одмора, почињемо са ремонтом топлотних подстаница. Пробаћемо да урадимо бар 80% топлотних подстаница пошто је због времена којим смо ограничени немогуће урадити ремонт свих подстаница, али се зато трудимо да ремонт подстаница радимо и у току грејне сезоне.

С. П. М.

РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И ИЗГРАДЊА ВРЕЛОВОДНЕ МРЕЖЕ У 2015. ГОДИНИ

Ради се више реконструкција у односу на претходно лето и до следеће грејне сезоне, односно до октобра 2015. године, у Сектору за развој, енергетско планирање и инвестиције планирају даураде реконструкције вреловодне мреже на шеснаест локација

Иза Новосадске топлане је веома успешна грејна сезона 2014/2015. године, а да би се и у наредној грејној сезони постигао исти резултат потребно је, пре свега, створити добре предуслове за то. Први корак је да се период између две грејне сезоне искористи што боље и да се поред редовног ремонта система уради што више реконструкција вреловодне мреже. Сектор за развој, енергетско планирање и инвестиције ће, овог лета, грађевинску сезону искористити за реконструкције на више локација у Новом Саду које су се у претходном периоду показале као најкритичнија места, односно где се због старог и дотрајалог вреловода дешавало највише хаварија. Ти делови вреловодне мреже биће замењени новим цевима. Ради се више реконструкција у односу на претходно лето и до следеће грејне сезоне, односно до октобра 2015. године, у Сектору за развој, енергетско планирање и инвестиције планирају даураде реконструкције вреловодне мреже на шеснаест локација.

Радови на првој реконструкцији у овој грађевинској сезони почели су у другој половини маја месеца на раскрсници улица Илије Бирчанина и Хаџи Рувимове и завршени су почетком јуна месеца. Замењене су старе и дотрајале цеви на деоници од око 100 м, а вредност ове инвестиције је око 7,5 милиона динара. До краја грађевинске сезоне у плану је да се реконструишу делови вреловодне мреже на следећим локацијама: у Улици Партизанских база, од Булевара Слободана Јовановића до Улице браће Дроњак на траси дужине 859 метара, у Улици Душана Даниловића, од Улице Бате Бркића до Булевара кнеза Милоша (900 м), непарној страни Балзакове улице, од Булевара цара Лазара до Булевара деспота Стефана (1.500 м), један крак на парној страни Балзакове улице, од Балзакове до Улице Јожефа Марчока (200 м), Улици Каће Дејановић, од Булевара Слободана Јовановића до Улице Бате Бркића (1.400 м), Косовској улици (250 м), Чика Стевиној улици, од Улице Јанка Веселиновића до Улице Корнелија Станковића и прелаз преко Руменачке улице (380 м), Улици Бранислава Бороте (350 м), блоку Булевара ослобођења и улица Димитрија Аврамовића и Браће Јовандић (750 м), Улици Милана Симовића (270 м), Улици Бранислава Нушића, од Улице Милана

Топлана „Исток“

У периоду између две грејне сезоне ради се још једна велика инвестиција и то у оквиру KfW пројекта „Рехабилитација система даљинског грејања у Србији – фаза IV“, који је резултат трилатералног уговора између Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине Републике Србије, Града Новог Сада и ЈКП „Новосадска топлана“. Реч је о реконструкцији 37 година старог циркулационог постројења на Топлани „Исток“, које ће до почетка наредне грејне сезоне бити замењено новим енергетски ефикаснијим постројењем. У оквиру ових радова биће урађено и диктир постројење, хемијска припрема воде, систем за одржавање притиска, трафостанице електроенергетских инсталација, систем за надзор и управљање и командна сала. Радови су почели одмах по завршетку грејне сезоне, у другој половини априла, и планирано је да буду завршени до 15. септембра 2015. године.

Петровића до Улице Бранислава Нушића (70 м), Бачкој улици (650 м), у делу Улице Бате Бркића, од Булевара војводе Степе до Булевара Јована Дучића (615 м), Улици Августа Цесарца и Улици Васе Пелагића (350 м), део Улице Народног фронта од броја 21 до броја 29 (300 м) и надземни вреловод дуж Футошког пута и Булевара Слободана Јовановића у дужини од око 1.000 м.

Новим цевима на вреловодној мрежи се постиже већа енергетска ефикасност и смањење губитака топлотне енергије, а самим тим стабилнија и квалитетнија испорука топлотне енергије за грејање за потрошаче који живе у деловима града где су изведене реконструкције.

Поред реконструкција вреловодне мреже на шеснаест локација, у Сектору за развој, енергетско планирање и инвестиције кажу да је у плану и да се овога лета изгради преостали део вреловода од Футошког пута до Улице Ђорђа Крстића и уради тридесетак нових вреловодних прикључака на мрежу Новосадске топлане.

С.П.М.

ОБИЛАЗАК РАДОВА НА РЕКОНСТРУКЦИЈИ ВРЕЛОВОДНЕ МРЕЖЕ

Реконструкција 1.500 метара вреловодне мреже и вреловодних прикључака на непарној страни Балзакове улице, у делу од Булевара цара Лазара до Булевара деспота Стефана, од стратешке је важности како за суграђане из овог дела града, тако и за саму Топлану

У оквиру летњих радова на реконструкцији и изградњи вреловодне мреже и вреловодних прикључака, крајем јуна текуће године отпочети су и радови од виталног значаја за Лиман 3 и 4. Реконструкција 1.500 метара вреловодне мреже и вреловодних прикључака на непарној страни Балзакове улице, у делу од Булевара цара Лазара до Булевара деспота Стефана, од стратешке је важности како за суграђане из овог дела града, тако и за саму Топлану. Иако је планирана вредност инвестиције износила 116 милиона динара, извођење радова уговорено је за 84,7 милиона динара са конзорцијумом на челу са предузећем „Bulevar Copany doo".

Члан Градског већа обилази градилишта

Значај радова Топлане препознао је и Град, због чега је члан Градског већа за комуналне послове Владимир Стојковић обишао градилиште, како би се уверио да се планирана динамика радова поштује.

Значај поменутих радова Топлане препознао је и Град, због чега је члан Градског већа за комуналне послове Владимир Стојковић обишао градилиште, како би се уверио да се планирана динамика радова поштује.

У току је прва фаза извођења радова на траси дужине 1.500 метара где ће бити замењено 4,5 км цеви старих преко 30 година. Планирани рок за завршетак је 75 календарских дана, а уколико се радови наставе досадашњом динамиком, могућ је завршетак и значајно пре одређеног рока. Овом приликом желим да замолим грађане да имају стрпљења и разумевања због краткотрајних прекида у испоруци топле потрошне воде, а као што смо се уверили, радови се изводе по планираној динамици, негде чак и пре рока како би грађани што мање трпели због реконструкција вреловдне мреже, изјавио је овом приликом Стојковић, осврнувши се на екстремно високе спољне температуре и додао: *Такође, морам искористити прилику да похвалим раднике који на овим високим температурама раде пуном паром. Да на толикој врућини није лако радити, свесни су и њихови послодавци, па је због тога обезбеђен довољан број радника како би се послови обављали у сменама, а обезбеђена је и довољна количина воде за пиће, паузе и боравак у хладовини.*

Шта тачно, у техничком смислу, подразумева реконструкција вреловода појаснио је Илија Дрљача, руководилац Сектора за развој, енергетско планирање и инвестиције Новосадске топлане: *Дотрајале цеви, рађене технологијом челичних цеви у битуменској изолационој маси, замениће се новим, предизолованим које су отпорније и опремљене системом за дојаву влаге, како би се лакше лоцирало тачно место евентуалног цурења. Термоизолациона својства нових цеви су знатно боља у односу на досадашња, чиме се постиже већа енергетска ефикасност и смањење губитака топлотне енергије, а самим тим и стабилнија испорука топлотне енергије за грејање за потрошаче који живе на поменутој локацији, што је од великог значаја како за саме потрошаче, тако и за Град ком је приоритет унапређење квалитета живота наших суграђана*, закључио је Дрљача.

Радови који се изводе на поменутој локацији умногоме ће допринети да се у наредим годинама прекиди у испоруци топлотне енергије сведу на минимум, а грађани Лимана добију квалитет услуге какав заслужују као корисници са конзумног подручја најстарије Топлане.

Ивана Станимировић

Школа енергетике 2015, Врњачка Бања

ПРЕДАВАЊА НАКОН ЗАВРШЕТКА ГРЕЈНЕ СЕЗОНЕ

Запослени у Новосадској топлани имали су прилику да присуствују корисним стручним предавањима својих колега и проведу неколико дана у лепом амбијенту Врњачке Бање

„Школа енергетике“ је одржана у две смене од 1. до 6. јуна и од 6. до 11. јуна 2015. године у Врњачкој Бањи.

Запослени у Новосадској топлани имали су прилику да присуствују корисним стручним предавањима својих колега и проведу неколико дана у лепом амбијенту Врњачке Бање.

Душан Мацура, руководилац Сектора за производњу и дистрибуцију топлотне енергије

Анализа оправданости изградње и примене когенерације на Топлани „Запад“

Ова презентација се односи на термо-економску анализу ефеката изградње и експлоатације когенерационог постројења, капацитета 10 MW, на Топлани „Запад“.

Процес преласка на нов систем обрачуна и наплате топлотне енергије је презентација о улогама чинилаца у процесу преласка на нов систем обрачуна и наплате и анализа тренутног стања потрошње топлотне енергије у граду Новом Саду.

Александра Лукић, руководилац Одељења за производњу топлотне енергије

Душан Мацура

Реконструкција даљинских система у Србији, изградња котла на Топлани „Север“ и изградња циркулационог постројења на Топлани „Исток“

Презентација је имала за циљ да се запослени упознају са развојним пројектима Новосадске топлане, који повећавају енергетску ефикасност и поузданост снабдевања топлотном енергијом.

Школа енергетике 2015, Врњачка Бања

Горан Трајановски, главни инжењер Одељења за производњу топлотне енергије

Хидраулика система даљинског грејања

Циљ презентације је да се радници упознају са начинима подешавања хидрауличких параметара, тј. притиска на излазу из котларнице. Наведени су основни принципи којих се руковалац мора придржавати, а који се односе на безбедност погона, задовољење хидрауличких параметара на мрежи, пазећи при томе на енергетску ефикасност система.

> Након завршетка грејне сезоне 2014/2015, потребно је сагледати резултате, упознати се са завршеним инвестицијама, упознати се са најчешћим проблемима у производњи и дистрибуцији топлотне енергије, уз опуштање у бањском окружењу.

Ненад Крагуљац, руководилац Одељења за дистрибуцију топлотне енергије и **Јадранка Вукадин Капроцки**

Анализа параметара претходне грејне сезоне

Ненад Крагуљац је истакао да је презентација тако направљена да буде разумљива свима, а не само људима из струке. Сагледани су параметри из сезоне 2013/2014. и упоређени са сезоном 2014/2015, где су у табелама и графиконима приказане уштеде. Поред тога, направљен је пресек броја подстаница, шахтова по рејонима, из којих се могао видети обим ангажованости радника на терену.

Јадранка Капроцки Вукадин је дала нагласак везано за мерила топлоте, саопштени су подаци о томе како и ко очитава сва мерила топлоте у подстаницама. Колеге су упознате и са бројем зграда/потрошача у којима се грејање обрачунава према утрошку. Такође су дате и информације о уградњи 477 мерила топлоте за ТПВ, која је Топлана добила преко Министарства енергетике. Информација о повезивању 638 подстаница на даљински надзор и даљинско очитавање 1.500 мерила топлоте у њима, наишла је на одобравање свих присутних.

Весна Отић, виши самостални референт за спољне односе

Реализација циљева БЗР - организација антистрес радионица

Весна Отић

Презентација је имала за циљ да се запослени информишу о антистрес програму и радионицама које су биле организоване у току прошле године. Задатак антистрес радионица је да запослени добију потребна знања о појму стреса и да, ојачавајући сопствену личност, пронађу своје унутрашње снаге да се са стресом суоче и да га што лакше превазиђу.

Иван Липницки, самостални референт за безбедност и здравље на раду

Статистика повреда на раду у протеклих пет година и предлози за унапређење безбедности и здравља на раду

Предавање се односило на анализу повреда на раду у протеклих пет година и на основу тих анализа утврђени су предлози за унапређење безбедности и здравља на раду, који се континуирано спроводе. Суштина рада је да се прикаже број повреда по радном месту.

Одржана предавања су једнако корисна за запослене у производњи и дистрибуцији и све друге запослене у осталим секторима Топлане. Предавања су била презентована на интересантан и једноставан начин, пропраћена униформним слајдовима и имала су врло велик одзив присутних. Овакав вид едукације је потребан и запосленима у другим секторима Предузећа који нису директно везани за основну делатност. На тај начин су сви присутни имали прилику да се упознају са основном делатношћу Топлане, а то је производња и дистрибуција топлотне енергије.

Весна Отић

НОВОСАДСКА ТОПЛАНА ОВОГОДИШЊИ ДОБИТНИК ДВЕ ПРЕСТИЖНЕ НАГРАДЕ

Престижне награде, као најбољи доказ врхунског пословања, не изостају током свих ових деценија

Новосадска топлана константно унапређује све сегменте пословања, првенствено аутоматизацијом процеса рада; води бригу о здрављу и безбедности на раду запослених и улаже у њихову едукацију; уводи технолошке иновације; ради на унапређењу корпоративног имиџа и константном подизању степена задовољства корисника услуга на виши ниво, има одговоран однос према животној средини у којој делује; те престижне награде, као најбољи доказ врхунског пословања, нису изостајале током свих деценија њеног рада.

Чињеницу да је задовољство потрошача императив у пословању Новосадске топлане препознала је и Организација за заштиту интереса потрошача и корисника услуга „Покрет потрошача Нови Сад". Представници Организације су у марту месецу текуће године уручили директору Предузећа Добросаву Арсовићу *Повељу за уредно снабдевање грађана топлотном енергијом*. Најбољи доказ да из године у годину Топлана помера границе како би испунила и више од очекивања потрошача је чињеница да ово није прва повеља Предузећу у тој категорији, што додатно мотивише на просперитет.

Стручност и преданост у раду запослених у Топлани ове године није промакла ни Привредној комори Војводине. У априлу месецу уследио је позив Коморе на свечану доделу *Награде за значајна привредна остварења у Војводини*.

Задовољан корисник – највећа награда

ЈКП „Новосадска топлана" ће, као један од стубова Града, наставити тренд унапређења пословања и квалитета услуге, јер је задовољство корисника највећа и најважнија награда за Предузеће.

Добри пословни резултати Топлане и квалитет услуге који пружамо Новосађанима омогућили су ми да се данас са овог места захвалим свима који су препознали нашу посвећеност и напоран рад читавог колектива да изнова померамо стандарде квалитета и тиме осигурамо место лидера у Покрајини, а и шире, изјавио је приликом уручења награде директор Топлане, додајући да се напоран рад на постизању успеха исплатио и да је управо то Новосадску топлану квалификовало за једног од добитника овог престижног признања.

Ивана Станимировић

ПОТПИСАН УГОВОР О ИЗГРАДЊИ КОГЕНЕРАЦИОНОГ ПОСТРОЈЕЊА НА ТОПЛАНИ „ЗАПАД“

Пројектом Изградња когенерационог постројења, инсталисане снаге 9,9 MW, на Топлани „Запад“ предвиђена је изградња постројења за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије, чиме Новосадска топлана отпочиње процес трансформације конвенционалног у модеран и одржив систем даљинског грејања, што је чини лидером у земљи, а Нови Сад сврстава међу градове који достижу високе стандарде у области енергетске ефикасности

У оквиру Програма „Рехабилитација система даљинског грејања у Србији – фаза IV“, директор ЈКП „Новосадска топлана“ Добросав Арсовић и директор компаније „Енерготехника – Јужна Бачка“ Драгољуб Збиљић су потписали Уговор о изградњи когенерационог постројења, инсталисане снаге 9,9 MW, на Топлани „Запад“, у вредности од 6,24 милиона евра.

Свечаном потписивању у Градској кући присуствовали су градоначелник Новог Сада Милош Вучевић и уважени гости, представници страних амбасада, компаније „General Electric“ и Немачке развојне банке KfW.

На међународном тендеру, спроведеном од стране Министарства рударства и енергетике, у сарадњи

са консултантима Немачке развојне банке KfW и уз њену сагласност, извођење радова је поверено новосадској компанији „Енерготехника - Јужна Бачка“ са страним партнером „GE Jenbacher“.

Предмет поменутог уговора је испорука гасних мотора са пратећом опремом, а понуђена је најсавременија технологија наведене аустријске компаније која је саставни део највећег енергетског концерна у свету, америчке корпорације „General Electric“.

Пројектом *Изградња когенерационог постројења, инсталисане снаге 9,9 MW, на Топлани „Запад“* предвиђена је изградња постројења за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије, чиме Новосадска топлана отпочиње процес трансформације конвенционалног у модеран и одржив систем даљинског грејања, што је чини лидером у земљи, а Нови Сад сврстава међу градове који достижу високе стандарде у области енергетске ефикасности.

Когенерационо постројење тог капацитета на Топлани „Запад“ може да произведе значајну количину електричне енергије (преко 80.000 MWh_e/год.), коју ће Новосадска топлана пласирати у електродистрибутивну мрежу по стимулисаној (Feed-In Tariffs) цени, као повлашћени произвођач електричне енергије. Истовремена производња топлотне енергије (преко 79.000 MWh_t/год.) за припрему топле потрошне воде ће у великој мери смањити потрошњу горива у већ постојећим котловима на гас (супституција преко 8.900.000 Sm^3/год. природног гаса) и повећати расположиви капацитет у производњи топлотне енергије за припрему топле потрошне воде, а у будућности повећати капацитет у производњи енергије за хлађење и климатизацију пословних објеката на конзумном подручју најмлађе градске топлане у западном делу града.

Период исплативости ове инвестиције при садашњим условима и паритетима, приближно је 2,2 године, а након тога би Новосадска топлана остваривала нето годишњу добит од когенерационог постројења преко 2.900.000 евра, што је од великог значаја како за Новосадску топлану, тако и за Град, као њеног оснивача, јер се на тај начин може обезбедити део средстава неопходних за одржавање и унапређење техничког система.

Радује ме чињеница да ЈКП „Новосадска топлана“ наставља модернизацију својих постројења кроз улагање у нову технологију, ново знање, опрему и тиме пружа квалитетније услуге Новосађанима у систему даљинског грејања. У питању је једна комплексна инвестиција вредности 6,24 милиона евра, са више партнера инволвираних у један од најзахтевнијих процеса. Ова инвестиција у области

У корак са Европом

топлификације једна је од највећих последњих година, а поред компаније „Енерготехника – Јужна Бачка“ и Немачке развојне банке KfW, партнер на овом послу је и америчка корпорација „General Electric“. Овако озбиљно партнерство нам гарантује да ће та инвестиција бити квалитетно урађена, врло брзо завршена и да ћемо имати квалитетније грејање у граду, изјавио је градоначелник Милош Вучевић након потписивања једног од најважнијих уговора за Топлану и Град и, том приликом, похвалио пословање тог предузећа које тренутно спроводи више инвестиционих радова и које иде ка модернизацији система истовремено га чинећи економичнијим.

У обраћању присутнима, директор Новосадске топлане Добросав Арсовић је истакао да ће инвестиција, која је предмет уговора, бити успешно и врло брзо окончана и да ће донети многе бенефите, као што је, на пример, исплативост инвестиције после само две године, а након тога ће се остваривати годишња добит од преко 2,9 милиона евра.

Своје задовољство због учешћа у тако значајном пројекту изразио је и директор компаније која ће изводити радове Драгољуб Збиљић, додавши да новим послом та компанија доказује високу класу, јер је посао добила на међународном надметању.

Заједно са нашим партнерима „GE Jenbacher“ радићемо на пројекту високе технологије, који је новитет на нашим просторима, а за који већ имамо референце на страном тржишту, додао је Збиљић и нагласио да му је драго што ће пројекат бити реализован у Новом Саду, где је и седиште компаније.

Стратешки уговор омогућава напредак у Новом Саду

Највећу добробит од овог стратешки важног пројекта могу да очекују грађани Новог Сада, јер се унапређењем пословања Новосадске топлане унапређује и квалитет услуге коју Новосадска топлана пружа, а Граду омогућава општи напредак кроз побољшање свеукупног квалитета живота, рекао је директор Добросав Арсовић о једном од најважнијих уговора који је Топлана потписала и захвалио се Градоначелнику и Граду што су препознали значај пројекта чија ће реализација донети бољитак Новом Саду, граду који се применом савремених технологија у области енергетике нашао у самом врху у земљи и ухватио корак и са економски далеко развијенијим градовима у Европи.

Реализација пројекта *Изградња когенерационог постројења, инсталисане снаге 9,9 MW, на Топлани „Запад“ је* од великог значаја за Град Нови Сад, јер не само што ће Новосадска топлана стицањем статуса повлашћеног произвођача електричне енергије растеретити градски буџет, већ ће и увођењем новог стратешког производа – електричне енергије, смањити ризик и повећати стабилност свог пословања, а корисницима обезбедити још квалитетнију и поузданију услугу.

Виолета Петровић Тасић

Позитиван став и истина као гаранција добре комуникације с потрошачима

ТОПЛАНСКИ GOOGLE ЗА СВЕ И СВАКОГА

„Јесте ви исто што и 988? Немамо воду уопште, је л' знате о чему се ради? Зашто код мене у кући нема гаса? Је л' знате ви радно време шалтера Информатике на Булевару? Који је број Стана? Реците ми, до када ради та пошта на Спенсу?"

Основна делатност Новосадске топлане је производња и дистрибуција топлотне енергије за грејање и припрему топле потрошне воде, због чега би најлогичније било претпоставити да се питања и примедбе потрошача односе управо на грејање и топлу воду. Како логично не значи и обавезно, предусретљивост, љубазност и приступачност запослених у Одсеку за односе с потрошачима Новосадске топлане створили су могућност постављања најразличитијих питања и констатација свих који позову број 0800-100-021. Да ли зато што је позив бесплатан или зато што се запослени труде да увек имају одговоре на сва питања, поред корисника услуга Топлане, јављају се и Новосађани који би „само да прокоментаришу" или „само онако људски да се испричају" на актуелне теме јавног и, неретко, приватног живота.

Креирање и одржавање трајних односа са потрошачима телефонским и личним путем, као и обавештавањем путем СМС-а, потврђује став да Топлана постоји због Новосађана, а не обрнуто. Иако врло често потребе потрошача превазилазе оквире очекиваног, запослени у Одсеку, када решавање проблема није у ингеренцији Топлане, увек знају у чијој јесте и са пуно стрпљења потрошаче упућују на надлежна предузећа и установе.

Потешкоће у дефинисању проблема потрошача нису редак случај, када су за успешно решавање пресудни елоквентност и стручност запослених. Сви су помало психолози: смирити узнемиреног потрошача, дефинисати шта тачно није у реду, утврдити надлежност и проблем проследити на решавање. Не звучи лако и, верујте, стварно није, али задовољство и захвалност саговорника по решеној ситуацији су највећа сатисфакција.

Служба за односе с потрошачима је негде између Производње и крајњих корисника. Све „тешке" стручне термине они преводе на општеразумљиве и „шаљу даље". Морају да знају све – од инсталисане снаге преко калориметара и свих цена свега, до тренутне спољне температуре ваздуха. И када не знају, морају да знају ко зна! И сваки пут када помислите да им је лако, јер само „ћаскају" у топлом и ушушканом, сетите се да је рад са људима на листи најстреснијих послова. Што би наш народ рекао: „сто људи, сто ћуди".

Ивана Станимировић

СУСРЕТИ ТОПЛАНА СРБИЈЕ – ЗЛАТИБОР 2015.

Након неколико година, радници Новосадске топлане су поново учествовали на традиционалној манифестацији „Сусрети топлана Србије“, познатој као Топланијада

Сусрети радника јавних комуналних предузећа почетком пролећа, уз спортско такмичење, забаву, одмор и дружење, чине традиционалну манифестацију познату као „Комуналијада“, а од 2000. године се организује и „Топланијада“, на којој се окупљају радници топлана из целе Србије.

И ове године, Златибор је био домаћин Сусрета топлана Србије. Од 21. до 24. маја окупило се 450 учесника из 24 топлане, међу којима је била и Новосадска топлана.

Манифестација је почела отварањем изложбе која је ове године окупила 16 предузећа, пословних партнера српских топлана. Присутнима се обратио председник Организационог одбора Сусрета топлана Србије Владан Павловић, који је свима пожелео добродошлицу и много успеха уз поруку да ову ретку прилику искористе и остваре контакте са представницима многих топлана који су ових неколико дана на једном месту.

Као и претходних година, поред радних дисциплина (расклапање и склапање радијатора, електрично заваривање, израда прикључка за манометар и слично), радници су се такмичили и у разним спортским дисциплинама као што су: фудбал, тенис, одбојка, пикадо, стрељаштво, шах, надвлачење конопца, баскет и куглање.

Добро припремљени спортски терени су били места на којима се три дана водила велика битка за поене и пехаре, али и места на којима су учесници Сусрета топлана обновили стара и започели нова пријатељства.

Први пут на Топланијади радници Новосадске топлане су се такмичили и у радним дисциплинама. Искусни мајстори Радован Михајлов Раша, Ђорђе Вујновић и Александар Штрок вешто су расклапали и склапали радијатор и освојили треће место, док су у дисциплини електрично заваривање заборавили на секунде, јер по навици на прво место су ставили квалитет, који је уз све похвале био веома примећен.

Мала такмичарска екипа ЈКП „Новосадска топлана“, пуна позитивне енергије, учествовала је у више спортских дисциплина. У пикаду се такмичио женски део екипе и ове године у старом саставу (Данијела Малешев, Снежана Крагуљац и Радмила Радић) и освојио прво место, док је Данијела Малешев понела златан пехар као најбоља такмичарка у пикаду.

Поред пикада, наше колегинице Јадранка Капроцки, Надежда Јовеш, Тања Миленковић, Данијела Малешев, Снежана Крагуљац и Радмила Радић су се такмичиле у куглању и стрељаштву и нашле у златној средини.

Ове године Топланијада је била обогаћена новом игром у којој су сви директори топлана играли пикадо. Уз велико навијање, бацање стрелица никад није било забавније, а наш директор Добросав Арсовић дао је све од себе и освојио треће место.

Омиљену игру шах играле су колеге Рајко Поповић, Владимир Крстић, Горан Париповић, Ален Опачић и Маринко Шево, и кроз најбољи шах–мат, донели у наше предузеће сребрни пехар.

Тим који воли изазове кроз пушку и стрељаштво, а чинили су га Срђан Загорчић, Бранимир Ербез и Слободан Радојчић, освојио је друго место, док су колеге које током целе године уживају у куглању овог пута остали у златној средини.

Јака конкуренција била је и у стоном тенису. Уз велику борбу Мирослав Барошевић, Раде Баић и Светелинко Летић су освојили треће место.

Млада фудбалска екипа Новосадске топлане до последње утакмице прошла је без примљеног гола. У финалу, где је требало да одиграју са Топланом из Ужица, за коју нису играли стално запослени радници, наши фудбалери, због кршења основних правила и из моралних разлога, нису играли. Достојанствено су предали меч и уз најбољу и најгласнију публику постали морални победници у фудбалу на овогодишњој Топланијади.

Неизвесност ко ће понети звање свеукупног победника потрајала је све до последњих дисциплина, а ове године припало је најбројнијој екипи Београдских електрана.

Уз слоган: *Важно је учествовати, али и победити!,* Топланци из године у годину нижу успехе на овој традиционалној манифестацији, како у спортским дисциплинама, тако и у дружењу, колегијалности и свим оним лепотама које носи манифестација Сусрета топлана Србије.

Радмила Радић

КОРАЦИМА ДО НАЈВИШИХ ВРХОВА ПЛАНИНА

Интересовање за овај спорт потекло је од случајног прегледа фотографија и репортажа на интернету о експедицијама на подручју Хималаја

ЗОРАН ПЕРЊАКОВИЋ, запослен у Сектору за производњу и дистрибуцију топлотне енергије, на радном месту инжењера Одсека III у ЦСУ, ради са програмским пакетом TERMIS за техно-економску анализу даљинског система грејања. Већ пет година се бави ретким и екстремним спортовима: планинарењем и алпинизмом. Интересовање за овај спорт потекло је од случајног прегледа фотографија и репортажа на интернету о експедицијама на подручју Хималаја: Националног парка Еверест и планинског ланца Каракорам, где се налази чувени врх К2.

Интересују га искључиво екстремне дестинације, претежно опасни и тешки, технички захтевни предели за успон, за које су потребни квалитетна обука и спремност. У ближем окружењу су то Дурмитор, Проклетије, Јулијске алпе, Централне и Француске алпе, а од далеких дестинација – Хималајски масив, са акцентом на паркове Анапурна, Лангтанг и Еверест, као и, на пример, далека Аконкагуа (Анди, Аргентина) и Национални парк Патагонија (Чиле).

За сада је обишао све врхове Дурмитора, грчког Олимпа, и скоро све највише врхове словеначких (Јулијских) алпа: Триглав (три пута), Јаловец, Шпик, Присојник и Малу Мојстровку. Ове године су у плану Разор, Шкрлатица, Мангарт, Јоф ди Монтасио, Гринтовец и Висока Понца, као и покушај алпинистичког успона на чувену Триглавску северну стену (на неку руту средње тежине), а следеће године обилазак стрмих и високих виа-ферата (via ferrata) рута италијанских Доломита.

Хоби запослених

Од захтевних успона, следећих година су у опцији далеки и хладни Елбрус (Кавказ), Монт Блан (Француска), Гросглокнер (Аустрија), Килиманџаро (Танзанија), као и регион Анапурна и базни камп „Еверест" у Непалу, где је недавно, маја 2015, требало да путује, што је одложено због актуелне ситуације са земљотресом који је погодио подручје Непала. Све то зависи, наравно, највише од финансијских могућности, те су планирана штедња и одрицања веома неопходни.

Члан је Планинарског друштва „Нафташ" и Алпинистичке секције „Нови Сад". **Поседује алпинистички сертификат о завршеним одговарајућим летњим и зимским курсевима, те звање алпинисте-приправника**. **Одличан је познавалац планинарске опреме, GPS мапирања и навигационих технологија, а управо се занима и за оријентиринг и метеорологију.** Све планинарске активности планира и реализује искључиво у личној режији, ван учешћа планинарских друштава. Алпинистичке активности договара и реализује са члановима алпинистичких друштава, јер је алпинизам групна активност којом се само одважни појединци баве индивидуално.

Планинарење и алпинизам, као и сваки спорт, захтевају интензивне физичке, психичке, техничке и логистичке припреме. Пошто Зоран инсистира на искључиво тешким, екстремним и опасним планинским приступима, стазама и врховима, ниво припрема свега тога изискује велика залагања у свему поменутом.

За њега се свака припрема састоји из два дела. Први део је практичне природе, што подразумева кондиционе фитнес-вежбе, тренинге трчања, планинарења и алпинизма. Други део је логистичко-техничке природе, који је итекако важан, јер све почиње детаљним планирањем и прикупљањем релевантних информација, на пример о дестинацији која се посећује, трошковима, превозу, смештају, окружењу, временским приликама, подршци, локалним правилима, као и о техничкој реализацији (одабиру рута, успона, начину приступа и реализацији истог, потребној опреми, исхрани, итд.).

Физичко-кондиционе припреме су ствар индивидуалног приступа спрам личних способности и здравственог стања, те унапред познатих информација и захтева о нивоу истих на основу дестинације која се планира. Зоран се сваки дан спрема као прави професионални спортиста, више редовно, него интензивно. Трчи по 10-15 километара неколико пута недељно, вежба код куће са теговима

или на отвореним теретанама, и сваког викенда иде на обавезно захтевно планинарење по нашој Фрушкој гори, у континуитету између 25 и 50 километара, што може да траје од 4 до 8 сати. Најтежи тренинзи планинарења су са великим ранцем напуњеним са пет балона воде по шест литара, што је укупно 30 килограма терета, чиме се врши јачање стопала, ногу, као и леђа, те навикавање на успоне и силазе уз ношење теже опреме у екстремним условима (сунце, снег, ветар, киша). Што се тиче алпинистичких тренинга, одлична и за то намењена вежбалишта се налазе подно Петроварадинске тврђаве и на Орловом бојишту, а у затвореном амбијенту је то вештачка стена.

Зоран је још и редовни учесник Фрушкогорског маратона, који се организује једном годишње, обично последњег викенда априла месеца. Као и у планинарењу и алпинизму, тако и у маратону га интересује само најдужа и најтежа стаза. Претпрошле и прошле године, прошао је „Ултра" маратон од 111 километара, а ове године је имао још већи изазов - определио се за „Ултра екстремни" од 125 километара, са пуно наглих успона и силазака, који знатно отежавају прелазак целе руте (практично се скоро стално прелази са једне на другу страну Фрушке горе), те је потребна одлична психо-физичка припрема. На овом маратонском изазову, Зоран комбинује, спрам кондиције, брзо ходање на успонима и умерено трчање на силазима. Ове године му је требало 33 сата непрекидно да савлада стазу, која је по многим GPS уређајима уствари скоро 140 километара, са краткотрајним окрепљујућим паузама на постављеним пунктовима.

Весна Отић

НАЗОВИ ДРУШТВЕНЕ МРЕЖЕ

Експанзија толиког броја друштвених интернет мрежа нам говори да се све више отуђујемо једни од других, да пуно комуницирамо, а мало причамо и слушамо

Све више у свету, а и код нас, популарно је комуницирање путем друштвених мрежа на интернету. На почетку је био изузетно заступљен „Фејсбук“, па затим „Твитер“, потом „Инстаграм“ и сада већ ко зна које мреже.

У суштини, цео тај концепт није лош и има ту веома корисних ствари попут размењивања фотографија, брже комуникације, проналажења људи са којима се изгубио контакт итд., али ипак се чини да су људи почели да претерују и да то чак прераста у неку врсту зависности.

Некако ме то све мало подсећа на време почетка овог миленијума када су код нас биле изузетно популарне „мултилевел“ презентације и куповине производа одређених фирми, као што су биле „АМЦ“ „ЕЛИСА“ „Цептер“ „Хемел“, чак „Авон“ и „Орифлејм“, јер код нас тада још нису били толико распрострањени рачунари, а ни интернет. Углавном, да се подсетимо: тај систем продаје је функционисао тако што те у своје „канџе“ шчепа неко ко се већ учланио у „мултилевел ланац“ са причом како ту може јако лепо да се заради, па затим покуша да ти утрапи пакет неких „одличних“ производа који су ти неопходни, а онда од тебе тражи да направиш листу свих својих пријатеља, рођака, познаника, школских другова, и из средње и из основне школе, које треба редом да зовеш и позиваш на презентацију коју ћеш организовати, а башка што се

са некима ниси чуо и више од 10 година, „ма, неее, то није важно за трговину“. Е даље нећу да објашњавам мултилевел систем, јер није тема, него је управо овај део са листом пријатеља нешто што асоцира на интернет друштвене мреже. Скоро сам чула од неког како је рекао: „Е, треба ми још две особе, па ћу имати 1.000 пријатеља на ‘фејсу’.“ При томе нема везе ко су они, тј. какви су и чиме се баве... Важно је да се иде на што већи број, па пријатељи мојих пријатеља и њихових пријатеља постају твоји пријатељи и при томе не знаш како се баш тачно зову и никад их ниси видео, нити ћеш, осим преко фотке коју су ставили, ако није нека квази.

Нове генерације

Млади људи, или боље речено деца узраста од 13 до 19 година, навикнута су да тако комуницирају и баш не знају другачије, нпр. да назову на кућни број телефона, да звоне на интерфон и лепо се представе, да вичу испод прозора име другара или другарице итд. Они су почели да проводе и дане и ноћи на „фејсу“ и сав њихов живот се дешава негде у неком „сајбер свету“.

Немам ништа против тога, али бесмислено ми је вишесатно разговарање преко друштвених мрежа типа „трла баба лан...“, јер за исто то време може да се оде код неког пријатеља, попије кафа и поприча и при томе можеш да видиш како се тај неко осећа и да питаш, а не да црташ и шаљеш „смајлије“ или се већ прочита књига, погледа филм, прошета, јер не постоји кратко размењивање порука на друштвеним мрежама.

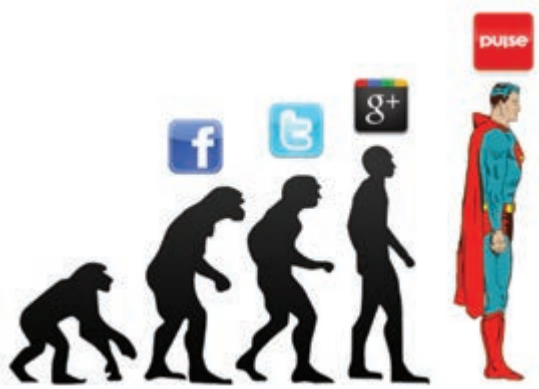

Кад мало боље размислим, можда то и није тако лоше: да у једном животу живиш два живота! Један са свим проблемима и невољама: домаћим задацима, разноразним рачунима и болестима и други виртуелни, где би највећи проблем био што неко није на мрежи или ти је послао „тужића“ -)

Експанзија толиког броја друштвених интернет мрежа нам говори да се све више отуђујемо једни од других, да пуно комуницирамо, а мало причамо и слушамо, да смо постали опседнути својим бригама и својим преживљавањем, да све мање имамо разумевања за друге, били то наши пријатељи и рођаци или непозанти људи у градском превозу, али нам, такође, говори и да још увек имамо потребу да се дружимо једни са другима, па макар и преко интернета.

Паулина Марјановић

МОТИВАЦИЈА – БИТАН ПСИХОЛОШКИ ФАКТОР У ПОСЛОВАЊУ

Циљ мотивације за рад је побољшање ефикасности, ефективности, креативности и квалитета рада и хуманизовање услова рада, односно побољшање квалитета пословног живота

Мотивација је појам који се прожима кроз све животне доби, кроз све ситуације, не застарева. Мотивација нас покреће, одређује нам правац куда идемо, даје идеје, проналази путеве како да достигнемо наше жеље, снове, задатке, улоге и све друго што поставимо испред себе. Како у свакодневном и личном животу, тако и у пословном смислу, мотивација има важну улогу. У пракси, мотивација и мотивисање за рад представљају кључни проблем менаџера и стручњака. У савременој психологији мотивација за рад дуго је предмет изучавања истраживача и теоретичара у свим гранама психологије.

Једна врло прихватљива и јасна дефиниција мотивације, према Пецу (Petz, 1987) је да је мотивација стање или понашање које је подстакнуто унутрашњим потребама, а усмерено је према неким циљевима. Подразумева се да се реализацијом одабраних циљева могу задовољити потребе појединца.

Мотивације за рад, такође имају више дефиниција суштинског значења. Мајкл и Данијелс (Mitchell and Daniels) кажу: "Мотивација за рад је енергија коју појединац користи (троши) у раду." Према Стирсу и Портеру (Steers and Porter 1975) мотивацију за рад чине "фактори који покрећу, организују, усмеравају и одређују интензитет и трајање радне активности".

Свим дефиницијама заједничко је то да полазе од:

-извора енергије (фактора који подстичу на активност, условљени су потребама, жељама и циљевима, насталих на бази раније неиспуњених жеља);

- усмеравање правца активности зависи од избора циљева којим се потреба задовољава, и

-интензитета и трајања активности радног понашања зависе од снаге и важности потреба, од тежине циљева и од особина и стања личности појединца.

Фактори који утичу на мотивацију за рад:

Индивидуалне карактеристике појединца (ставови, потребе, интереси, аспирације, способности, особине личности, унутрашњи мотиви, мотив постигнућа).
Карактеристике посла (врста посла, степен самоконтроле, одговорност, аутономност, сложеност рада, креативност...).
Карактеристике шире радне средине и укупне климе у организацији – организациони амбијент (руковођење, организација, комуникације, међусобни односи).
Нивои и карактеристике технолошког и економског развоја организације и друштва у целини.
Друштвено-економски односи, доминантне вредности, култура, религија, географско подручје...).

Према овим факторима, изучавање мотивације за рад има за циљ побољшање ефикасности, ефективности, креативности и квалитета рада и хуманизовање услова рада, односно побољшање квалитета пословног живота.

Радна организација може на два начина утицати на развој мотивације код запослених: мотиваторима који се уводе споља (системом награда) и унутрашњом мотивацијом, где се стварањем амбијента подстиче унутрашња мотивација, која не искључује материјалне награде, али се креира тако да се уважавају его и потребе запослених.

Када причамо о мотивацији, морамо поменути Масловљеву теорију хијерархије потреба, која је најпознатија у јавности и употребљава се као модел за истраживање и разумевање понашања људи уопште и на послу. Потребе су организоване по хијерархијској важности за човека. Из ове пирамиде видимо да мотивација за рад није садржана у само једном сегменту егзистенцијалних потреба у које спадају храна, вода, ваздух... у свим осталим сегментима постоји. Потребе за сигурношћу директно су повезане са зарађивањем за живот. Социјалне потребе су у вези с односима с људима и на послу, као и у свакодневном животу. Потребе поштовања и статуса такође имамо у радном односу, као и потребе за самоактуализацијом. Ова Масловљева хијерархија потреба имала је револуционарне ефекте на плану односа према људском фактору у организацији и на друге научнике, Мекгрегора и Арџириса, који су изучавањем поставили нове темеље у приступу управљања запосленима, познатим као модел људских ресурса.

Најједноставније речено, мотивација на послу треба да тече у два смера: од менаџмента према запосленима и од запослених према менаџменту. Под тим се подразумева да менаџери, као водеће личности у организацији, праве атмосферу међу запосленима која ствара позитивну мотивацију: дају радне задатке спрам стручне спреме и афинитета запослених, да препознају уложени труд у решавању задатака и да их награђују (признањем или материјалним стимулансом), да воде свој сектор/одељење повезујући све запослене „невидљивом мрежом“, да се свако осећа да припада групи и да од њега и група зависи, као и свако као појединац. Други смер иде од запослених, да сами развијају своје могућности и дају идеје за што боље решавање радних задатака, а не да само извршавају задатке добијене од шефова као роботи. Да сваки запослени унесе део своје личности у радну организацију, тек тада се може доћи до развијања идеја и до самоактуализације. Да би се све ово могло остварити, потребна је флексибилна радна организација у којој постоје норме и прописи правилно уређени (системи квалитета), али отворени за иновације. Крут систем доводи само до слепог извршавања задатака без уношења личности и иновација, а самим тим је смањена мотивисаност

Мотивација – битан психолошки фактор у пословању

запослених. Када систем у организацији даје раднику индивидуалну слободу у креативности и прихвата иновативност, тада имамо радно високомотивисане запослене. Када постоји добра мотивација, лакше се извршавају радни задаци, самим тим је и боља радна атмосфера, у којој је смањена могућност од грешака, повреда и лоших односа, расипања људских ресурса, стреса. Предуслов доброг мотивисања јесте познавање људи и људске психе, те из тог разлога менаџери треба да доста времена проводе са запосленима како би их што боље упознали и сазнали које су им могућности.

Изреке о мотивацији познатих људи

Креативан човек мотивисан је жељом да постигне, а не жељом да победи друге.

Ајн Ранд

Већину важних ствари у свету постигли су људи који нису одустајали када се чинило да уопште нема наде.

Дејл Карнеги

Пут од хиљаду миља почиње првим кораком.

Кинеска пословица

Неки људи желе да се деси нешто, неки желе да се десило, други чине да се деси.

Мајкл Џордан

Мислите ли да можете – или мислите да не можете – у праву сте!

Хенри Форд

Морате да радите ствари које мислите да не можете.

Еленор Рузвелт

Не дозволите да вам се оно што не можете да урадите меша у оно што можете да урадите.

Џон Вуден

Многи животни промашаји су људи који нису схватили како близу су били када су одустали.

Томас Едисон

Почеци свих ствари су малени.

Марко Тулије Цицерон

Одавно ми је постало јасно да људи склони постигнућима не седе и не чекају да им се ствари догоде. Они иду и догађају се стварима.

Леонардо да Винчи

Неуспеси су путокази ка остварењу.

Ц. С. Левис

Ко има воље, има и начина.

Џорџ Бернард Шо

Ти можеш каснити, али време неће.

Бенџамин Френклин

Док год има мрака, има и свануће!

Иво Андрић

Нико се није удавио у зноју.

Лу Холц

Нико ти не може сести за врат, ако се ти сам не погнеш

Мартин Лутер Кинг

То што су неки постигли огроман успех, доказ је другима да и они могу.

Абрахам Линколн

Ако не испланирате сопствени животни план, велике су шансе да ћете упасти у туђи. Погодите шта су планирали за вас – не много тога.

Џим Рон

Сви ваши снови могу постати стварност – уколико имате храбрости да их следите.

Волт Дизни

Ако не ми, ко? Ако не сад, кад?

Џон Ф. Кенеди

Да, истина је да ја увек предузмем више него што могу да остварим.

Никола Тесла

Радите само најбоље што можете. Нико не може боље од тога.

Џон Вуден

Изгледа немогуће, докле год се не заврши.

Нелсон Мандела

*Реч **сутра** измишљена је за: неодлучне људе и за децу.*

Иван Тургењев

Весна Отић, дипл. педаг. - спец. посл. псих.

„ТАКО БЛИЗУ, А ТАКО ДАЛЕКО...“

После краће паузе, поново је организован једнодневни излет поводом успешног завршетка још једне грејне сезоне

У суботу, 9. маја, посетили смо Сремске Карловце, који су „тако близу, а тако далеко...“ Тако близу зато што је локацијски надомак Новом Саду, а тако далеко зато што смо тек након занимљивих прича водича сазнали целокупан културно-историјски значај овог нашег месташца.

Посетили смо Патријаршијски двор и сазнали скоро све о кључној улози Сремских Карловаца и знаменитих људи који су ту живели и боравили. Сви смо имали историју у школи и сви смо више пута били у Карловцима, али је овај излет свакако дао другу димензију посматрању и самог места и нашег културно-историјског наслеђа.

У Саборној православној цркви Свети Никола, између осталог, упознали смо се са највреднијим иконама барокног сликарства на нашем подручју.

У Капели Госпе од мира нам је на изузетан начин дочарана слика тадашњег амбијента и прилика да смо на моменте имали утисак као да смо телепортовани у деветнаести век.

Након обиласка „најслађег музеја“- музеја меда и вина, где смо добили корисне савете о конзумацији меда и чули неке занимљивости о пчелама и меду, планираном маршрутом смо стигли до манастира Гргетег. Манастир Гргетег се доживљава на посебан начин: скривен на фрушкогорским обронцима изгледа помало бајковито, свакако није место где се сврађа, већ се са намером иде: да ли по делић утехе или мира...

Излет за чланове Синдиката

Излет је организовао Извршни одбор Синдиката ЈКП “Новосадска топлана“, уз помоћ Туристичке организације Општине Сремски Карловци и њихових водича, којима се још једном захваљујемо на гостопримству и професионално обављеном послу.

Уморни, као што традиција налаже, излет смо завршили ручком и дружењем у ресторану на Венцу.

Паулина Марјановић

ДАНИЈЕЛА СЕДЛАР

ДЕЈАН БАДЊАРЕВИЋ

ПОЧЕТИ И ЗАВРШИТИ РАДНИ ДАН СА ОСМЕХОМ

Иако раде потпуно различите послове и послови им нису везани један за други, као добре комшије из суседних канцеларија, слободан тренутак за паузу проводе заједно уз кафицу. Обоје воле да започну дан са кафицом, она са цигаретом, а он без цигарете, и прођаскају. Комуникативни су, дружељубиви и причљиви. Она је секретарица директора Данијела Седлар, а он правник Дејан Бадњаревић и радо су пристали да прођаскају и за рубрику *Топ новости* „На исту тему из два угла".

Шта највише волите у свом послу?

Динамичност, разноврсност и то што сам у сталном контакту и са колегама и са пословним сарадницима. Волим људе, тако да уживам у свом послу.

У свом послу највише волим динамично окружење и свакодневно суочавање са новим изазовима.

Три кључне речи које описују Ваш посао?

Одговорност, поверење и љубазност.

Одговорност, концентрација и стручност.

Основни мотив на послу?

Почети и завршити радни дан са осмехом.

Константно усавршавање и напредак.

Најбољи сарадник на послу?

Директор.

Раде Баић.

Волите ли тимски рад или сте индивидуалац?

Волим тимски рад. | Волим тимски рад.

С ким лакше комуницирате – с колегама или с колегиницама? Зашто?

Подједнако добро комуницирам и с једнима и с другима. | Подједнако добро и с колегама и с колегиницама. Немам проблем у комуникацији.

Какве особине, по Вашем мишљењу, има идеалан колега на послу?

Професионалан, одговоран, вредан, комуникативан и духовит. | Идеалан колега је ефикасан, стручан, комуникативан и спреман за сарадњу.

Да ли је Топлана мушко предузеће? И да ли је женама теже да се изборе за добру позицију?

Топлана јесте мушко предузеће и сматрам да тако треба и да остане. | Због природе посла, мушкараца има више, али сматрам да смо сви равноправни.

Слободно време је резервисано за...

Породицу. | Дружење, рекреацију, путовања...

Животни мото?

Не узимај на себе превише бриге овога света, већ чувај свој мир и живи са Богом. Нека иде како иде. | „Не треба ићи кроз живот, већ расти кроз живот.“

Омиљена књига?

Немам. | „Благо цара Радована“ Јована Дучића.

Омиљена песма?

„Мој мјесече са крајишког неба“. | Бајагина песма „Тишина“.

Омиљени спорт?

Теквандо. | Фудбал.

Хоби?

Немам. | Читање и спорт.

Ћутљива или причљива? / Ћутљив или причљив?

Златна средина. | Причљив сам. Врло ретко ћутљив.

Строга или блага? / Строг или благ?

Превише блага. | Строг.

Стрпљива или нестрпљива? / Стрпљив или нестрпљив?

Стрпљива. | Зависи од ситуације, али више нестрпљив него стрпљив.

Синови или кћерке?

Синови. | Надам се једног дана и једно и друго.

Домаћа кухиња или брза храна?

Домаћа кухиња. | И једно и друго.

Јутарња кафица са цигаретом или јутарњи џогинг?

Јутарња кафица са цигаретом. | Кафа, али без цигарете.

Гледање филма удвоје или журка до зоре?

Некад пре журка до зоре, сада бих пре рекла да је то гледање фудбала утроје. | Гледање филма удвоје.

Планина или море?

И једно и друго, мада предност дајем планини. | Море.

На исту тему из два угла: Данијела Седлар и Дејан Бадњаревић

Идеалан годишњи одмор?

Босна – море – Босна ☺

Нека егзотична дестинација са драгом особом.

Где видите себе за десет година?

Надам се да ће то бити негде на селу и да ћу се бавити пољопривредом. То је оно што волим и што ме чини срећном.

Видим себе као успешног пословног и породичног човека.

Шта највише цените код колеге Дејана? / Шта највише цените код колегинице Данијеле?

Ценим то што је Дејан добар пријатељ, искрен, вредан, духовит, паметан... Испуњава све услове да понесе титулу најбољег колеге.

Највише ценим њену искреност, доброту и спремност да помогне.

Шта му замерате?

Замерам му што се брзо изнервира због небитних ствари.

Замерам јој што не доручкује редовно.

Шта бисте му поручили?

Поручила бих му да докторира. Никад се не зна...

Поручујем јој да остави цигарете и да поради на проширењу породице.

Разговор водила: Соња Продановић Месарош

Велики изум деветнаестог века

РАДИЈАТОР ОД ЛИВЕНОГ ГВОЖЂА – ПОЧЕТАК ТОПЛЕ ЕРЕ

Употреба радијатора у систему централног грејања је постала толико уобичајена да се нико и не пита како, где и када се појавио први радијатор

Савремени човек је навикао да ужива у свим благодетима модерне цивилизације. Сваки просечни грађанин, без пуно премишљања, уграђује радијаторе када решава питање грејања у стану или кући. Међутим, пре век и по је то била привилегија искључиво богатих и аристократије. Тада су се радијатори тек појавили и већина људи их је сматрала правим чудом. Када је почела та прича и ко је био креатор овог великог изума?

Изумитељ радијатора за централно грејање Франц Сан-Гали

Први радијатор од ливеног гвожђа измислио је 1855. године и започео масовну производњу предузетник из Русије Франц Сан-Гали (1824–1908). Франц Фридрих Вилхелм Сан-Гали, Немац италијанског порекла је био родом из малог градића Камина у једној од пруских провинција – Померанији. Када је Франц имао седамнаест година, преминуо му је отац и мајка је остала сама са шесторо деце. Младић је морао пронаћи посао и запослио се у једној фирми која је продавала производе из Русије, а 1843. године су га

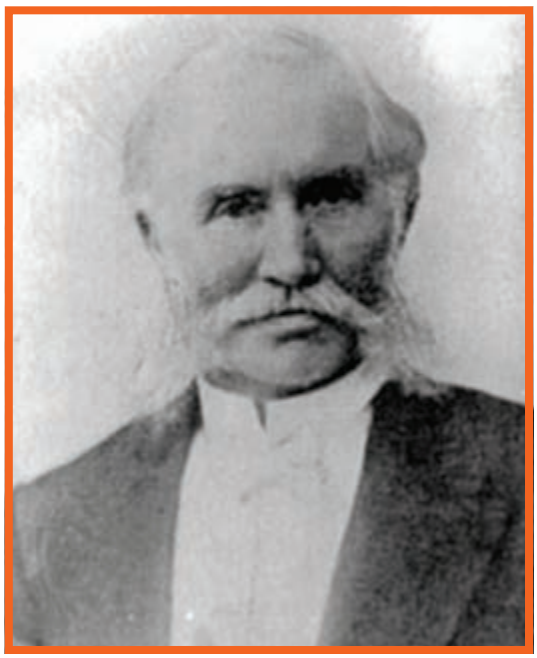

Велики изум деветнаестог века

послали у петербуршку филијалу. Санкт Петербург је постао други родни град за Сан-Галиа. Променио је неколико радних места да би се на крају запослио у ливничко-механичарској радионици Франца Берда. Тамо је радио осам година, а кад је напунио двадесет и осам година, решио је да отвори своје предузетништво – радионицу за израду камина, чинија, умиваоника и металних кревета.

На почетку, радионица је добијала само мале наруџбине за ремонт и ковачке радове, али Сан-Гали је врло брзо схватио да за опстанак на тржишту није довољно да поседује само радионицу и продавницу. Из тог разлога је, након усавршавања у Енглеској, решио да прошири делатност и на ливницу. Ускоро, мала радионица се претворила у фабрику за производњу опреме за грејање, водовод и канализацију са сопственом ливницом. На почетку су производили цеви за грејање од ливеног гвожђа по технологији преузетој из Бирмингема. Сан-Гали је добро знао да је за успех свог предузетништва било неопходно усавршити производњу робе која би привлачила богате клијенте од којих је могао добијати велике наруџбине.

„Врућа кутија“

Преломни тренутак за младог предузетника је наступио када је 1855. године Сан-Гали добио прву велику наруџбину за ремонтовање система грејања у стакленим баштама у Царском Селу. Раније је за загревање просторија у стаклeнику коришћен водени систем грејања у коме је топла вода протицала кроз цеви. Током ремонта и реконструкције система грејања, Сан-Гали је предложио фундаментално нови грејни уређај за то доба – водени радијатор. Свој изум Сан-Гали је назвао „хајц керпер“, што у преводу са немачког значи „врућа кутија“. Наравно, водени системи за грејање су постојали и раније (на пример, системи грејања који су измислили Бонемен и Перкинс), али у њима пренос топлотне енергије се вршио кроз обичне цеви или спирале које личе на савремене сушаче. Тиме је Сан-Гали стекао славу првог човека који је измислио радијатор као самостални елемент система грејања.

Сан-Галијеви радијатори од ливеног гвожђа су се значајно разликовали од савремених грејних тела – састојали су се од дебеле цеви са вертикалним дисковима. Упркос врло необичном изгледу, његов изум је био врло радо прихваћен, па се производња радијатора од ливеног гвожђа брзо увећавала и временом је и обогатила инжењера. Свој производ предузимљиви Немац продавао је у САД и Европи. Уопштено, Сан-Гали је био свестрана личност и оставио је свој траг у историји не само као изумитељ радијатора, већ и као талентовани предузетник, индустријалац и хуманитарац.

Почетком двадесетог века, производња радијатора од ливеног гвожђа проширила се и у друге земље

осим Русије. Радијатори са почетка двадесетог века су личили на савремене, али често су били већи и богато украшени рељефним украсима. Најстаријим радијатором у функцији се сматра радијатор од ливеног гвожђа у Царском Селу - стар је више од 108 година. У другој половини двадесетог века, радијатори су добили познати облик и ушли у ширу употребу, тако да више нису били реткост. Уграђивани су у стамбене зграде и у приватне куће. Радијаторе од ливеног гвожђа убрзо су почели потискивати конкуренти – алуминијумски, челични и биметални радијатори, као и конвектори.

Споменик радијатору

Необичан споменик посвећен радијатору за централно грејање се налази у граду Самари. Постављен је 2005. године поводом обележавања 150-годишњице изума првог радијатора од ливеног гвожђа – симбола удобности и топлине за многе генерације. Композиција споменика садржи прозор, прозорску даску испод које се налази радијатор од ливеног гвожђа, и мачку. Да се не би опекла, мачка лежи не на самом радијатору, већ на прозорској дасци. Положај кућног љубимца

је веома битан, јер указује на добро функционисање система. Као прототип за овај споменик послужили су радијатори самарског музеја уметности који греју његове просторије више од сто година. Изглед мачке је био одабран прегледом хиљада слика кућних љубимаца које су послали грађани овог града. Мачка на радијатору је постала маскота за становнике Самаре, чак се временом појавило и сујеверје: ако добро протрљаш мачкин нос, добићеш стан. Зато нос код бронзаног чувара топлине и удобности сија као нов, јер станова никад доста...

Који материјал је најбољи?

Стручњаци се и даље расправљају који материјал за радијаторе је бољи. На пример, алуминијумски радијатори су лагани, елегантни и имају висок ниво емитовања топлотне енергије, који је четири пута већи него код радијатора од ливеног гвожђа - зато алуминијумска грејна тела греју боље него радијатори од ливеног гвожђа исте величине. Међутим, алуминијумски радијатори брзо кородирају, посебно у води са повећаном киселошћу у системима у којима се примењују делови од бакра. Алуминијумски радијатори имају веома ниску инерцију – брзо загревају ваздух у хладним просторијама, али температура нагло пада после њиховог искључења. Практични су и за прецизно подешавање температуре у просторијама, посебно са аутоматски регулисаним извором грејања. Однос цене и удобности их такође чини привлачним.

Постоје такође и челични радијатори. Они се загревају много спорије од алуминијумских, али мало брже него радијатори од ливеног гвожђа. Основни недостатак челичних грејних тела је унутрашња корозија. За њено спречавање се користи специјални премаз, али он није довољно ефикасан, и након неколико година рђа свеједно пробија. Јако им штети и присуство раствореног кисеоника у загрејаној води. Зато је током експлоатације челичних грејних тела неопходно посебну пажњу посветити припреми воде. Осим тога, не препоручује се дуго време остављати радијаторе без воде, тј. трајање припремних радова за почетак грејне сезоне не сме бити дуже од две недеље. Остало „нерадно“ време радијатори су напуњени хладном водом и одржавају се под притиском.

Ретро је поново у моди

Противници ливеног гвожђа тврде да је овај материјал застарео и радијатори од њега више нису у моди, а присталице истичу да радијатори од ливеног гвожђа имају ниску цену и при том су врло поуздани и издржљиви. Чак и ако се примети цурење, неопходно је само одврнути чеп и добро га испрати.

Опште је мишљење да за радијаторе од ливеног гвожђа температура воде мора бити између 70 и 75°C. Међутим, у садашње време у цевима углавном циркулише вода температуре око 50°C. Стога се сматра да у оваквим условима грејна тела од ливеног гвожђа нису примењива. С друге стране, неки стручњаци су убеђени да ће такви радијатори добро грејати са било којом температуром воде, само треба уградити радијатор са потребним бројем ребара, тј. одговарајућих димензија за загревање просторије по стандардима. Битно је напоменути да је ливено гвожђе веома инертан материјал и да на њега никако не утиче pH вредност воде. Отпорност овог материјала се заснива на томе да се на површини, која је у контакту са водом, ствара посебно чврст слој са високим садржајем силицијума, који је отпоран на корозију и механичко хабање. То објашњава зашто су грејна тела од овог материјала отпорна на утицај загађеног и агресивног преносника топлотне енергије и практично никад не реагују на пражњење кућних инсталација.

У садашње време, радијатори од ливеног гвожђа у неком смислу пролазе кроз својеврсно доба ренесансе. Поново су у моди интеријери у ретро стилу, а посебно су популарни украсни елементи који подсећају на викторијанску епоху. Пратећи овај модни тренд, неколико фабрика из Европе и Северне Америке је почело да производи радијаторе од ливеног гвожђа са украсима у стилу из 18. века.

Поред тога постоје и сасвим оригинална дизајнерска решења за радијаторе од ливеног гвожђа, као на пример, забавни тираносаурус Термосаурус – радијатор у облику костура диносауруса. Због своје сложене конструкције, која се састоји од лобање, кичменог стуба, ребара и репа, Термосаурус је веома ефикасан у употреби. Направљен је такође од ливеног гвожђа и уграђује се као и обични радијатор.

Превела и приредила: Дијана Плицина

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE

NOVOSADSKA TOPLANA